

Bilag 3

Anvendt regnskabspraksis

1. Indledning

Regionerne skal i henhold til Budget og regnskabssystem for regioner udarbejde sit regnskab efter omkostningsbaserede principper.

Når årsregnskabet aflægges, skal det indeholde en beskrivelse af anvendt regnskabspraksis, herunder eventuelle ændringer i anvendt regnskabspraksis og effekten heraf i forhold til tidligere år.

Dette bilag til Region Midtjyllands Kasse- og regnskabsregulativ indeholder en specificeret beskrivelse af den anvendte regnskabspraksis.

Årsregnskabet for Region Midtjylland skal aflægges i overensstemmelse med Indenrigs- og Socialministeriets Budget- og Regnskabssystem for regioner samt de krav Indenrigs- og Socialministeriet i øvrigt stiller til regnskabsaflæggelsen.

Indenrigs- og Socialministeriets overordnede krav til beskrivelsen i årsregnskabet af praksis for det omkostningsbaserede regnskab fremgår af boks 1.

Boks 1: Krav til beskrivelsen af den anvendte regnskabspraksis

Beskrivelsen af den anvendte regnskabspraksis i relation til det omkostningsbaserede regnskab skal kort og præcist beskrive de principper, der er lagt til grund for regnskabsudarbejdelsen vedrørende værdiansættelse af aktiver og passiver.

Beskrivelsen skal fokusere på principperne for indregning og måling af samtlige aktiver og passiver samt beskrivelse af øvrige anvendte principper. Endvidere skal det fremgå, hvordan de frihedsgrader, der er ved udarbejdelsen af det omkostningsbaserede regnskab, er udnyttet, f.eks. anvendte afskrivningsperioder, principper for anvendelse af op- og nedskrivninger, anvendelse af grupper eller "klumper" ved indregning af aktiver.

Der er ingen formkrav til indholdet af årsregskabets afsnit om anvendt regnskabspraksis.

Kilde: ISM's Budget- og Regnskabssystem for regioner, kapitel 7

2. Lovgivningens rammer for det omkostningsbaserede regnskab

Indenrigs- og Socialministeriets overordnede krav til det omkostningsbaserede regnskab er:

- Anlægsaktiver skal registreres i et anlægskartotek¹
- Det er obligatorisk at registrere:
 - Materielle anlægsaktiver, defineret som et anlægsaktiv med fysisk substans til vedvarende eje eller brug (f.eks. fast ejendom, maskiner, inventar).

¹ Region Midtjylland registrerer anlægsaktiver og løbende afskrivninger i koncernøkonomisystemet i et særskilt aktivmodul.

- Immaterielle anlægsaktiver, defineret som identificerbare ikke-finansielle aktiver uden fysisk substans til vedvarende eje eller brug (f.eks. større IT-udviklingsprojekter),
- Grunde og bygninger bestemt som omsætningsaktiv (videresalg).
- Materielle aktiver værdiansættes normalt til kostprisen.
- Der er fastsat maksimale levetider for forskellige anlægsaktiver (f.eks. max. 50 år for administrationsbygninger, max. 30 år for produktionsbygninger). Der kan vælges kortere levetider.
- Finansielle aktiver og passiver, herunder hensættelser til tjenestemandspensioner registreres i regnskabet.

Der er følgende frihedsgrader i registreringen:

- Materielle anlægsaktiver under en vis bagatelgrænse, eller som har en kort levetid (under 1 år), eller som ikke kan måles pålideligt, kan undtages fra registrering som aktiv
- Der kan fastsættes principper for op- og nedskrivning af værdier,
- Der fastsættes principper for, om aktiver registreres enkeltvis eller i "klumper" (klumper kan f.eks. være indkøb af forskelligt inventar i forbindelse med ibrugtagning af ny driftsbygning),
- Værdifastsættelse af immaterielle aktiver.

Selvejende institutioner med driftsoverenskomst er ifølge Indenrigs- og Sundhedsministeriet omfattet af registreringen, og de selvejende institutioners ejendomme/aktiver registreres derfor på samme måde som regionens egne ejendomme/aktiver.

3. Principper for det omkostningsbaserede regnskab

Region Midtjyllands registrering i aktivmodulet og aflæggelse af det omkostningsbaserede regnskab tager i øvrigt udgangspunkt i følgende grundprincipper med udgangspunkt i god regnskabsskik:

- Kontinuitet indebærer, at regnskabet for Region Midtjylland opstilles ud fra en forudsætning om fortsat drift i de kommende år. Regnskabsperioden følger kalenderåret.
- Pålidelighed frem for formalia. Regnskabsinformationerne skal være pålidelige, så interessenterne har tillid til regnskabet. Princippet bygger på, at information ikke er fordrejet (manipuleret) eller indeholder væsentlige fejl.
- Væsentlighed bygger på et relevansprincip. Information skal være relevant for interessenten.

3.1 Generelt om indregning og måling

Aktiver indregnes i balancen, når det er sandsynligt, at fremtidige økonomiske fordele vil tilflyde Region Midtjylland, og aktivets værdi kan måles pålideligt.

Forpligtelser indregnes i balancen, når de er sandsynlige og kan måles pålideligt.

Ved første indregning måles aktiver og forpligtelser til kostpris. Efterfølgende måles aktiver og forpligtelser som beskrevet for hver enkelt regnskabspost nedenfor.

3.2 Balancen

3.2.1 Materielle anlægsaktiver

Et materielt aktiv skal forstås som en "genstand", der kan fungere selvstændigt. Aktiver med en kostpris på under kr. 100.000, samt aktiver med en levetid på under 1 år, straksafskrives og registreres ikke i anlægskartoteket.

Anskaffelse af flere enkeltaktiver på én gang registreres ikke i anlægskartoteket, selv om aktivernes kostpris samlet overstiger kr. 100.000.

Aktiverne afskrives lineært over den forventede levetid. Der afskrives ikke på grunde. Der henvises til bilaget vedrørende vejledende levetider for typiske aktiver.

Grunde og bygninger, produktionsanlæg og maskiner samt andre anlæg, driftsmateriel og inventar optages til kostpris. Kostprisen omfatter anskaffelsen af aktivet og omkostninger direkte tilknyttet anskaffelsen indtil det tidspunkt, hvor aktivet er klar til brug, samt indirekte omkostninger og ibrugtagningssudgifter mv. (f.eks. projekteringsudgifter).

Aktiver er værdiansat til bruttoudgiften, således at det i værdiansættelsen er sikret, at f.eks. tilskud m.v. ikke er modregnet i aktivernes værdi (det være sig f.eks. aktiver finansieret af eksterne forskningsmidler, fondsmidler, gaver mv.).

Udgifter til, for eksempel bortskaffelse/reetablering – er kun registreret i anlægskartoteket som en noteoplysning. F.eks. en pavillon nedskrevet til 0, som efterfølgende skal bortskaffes, vil generere nogle "bortskaffelsesomkostninger". Disse omkostninger er ikke registreret i anlægskartoteket og aktiveres derfor ikke.

Der foretages ikke opskrivning af anlægsaktiver.

Nedskrivning foretages, hvis et anlægsaktiv vurderes til at være væsentligt og varigt forringet i forhold til den værdi, aktivet er registreret med i anlægskartoteket.

Bygningsmæssige og andre renoveringer finansieret som anlægsbevillinger aktiveres som udgangspunkt fuldt ud, idet sådanne renoveringer er forudsat at have varig værdi. Renoveringerne afskrives som det renoverede aktiv.

Vedligeholdelse, som har karakter af mindre reparationer, og som ikke har væsentlig indflydelse på aktivets levetid eller egenskaber i øvrigt, afholdes som driftsudgift og aktiveres ikke.

Materielle anlægsaktiver under udførelse

Materielle anlægsaktiver under udførelse måles og indregnes til de samlede afholdte udgifter på balancetidspunktet.

Der afskrives ikke på materielle anlægsaktiver under udførelse. Når projektet er færdiggjort, overføres den samlede værdi til anlægskartoteket og afskrives fra ibrugtagningstidspunktet, dog senest ved aflæggelse af anlægsregnskabet.

Leasede aktiver

Leasede materielle anlægsaktiver, hvor Region Midtjylland har alle væsentlige risici og fordele forbundet med ejendomsretten (finansiel leasing) registreres i balancen.

De leasede aktiver indregnes til kostprisen jævnt over reglets fastlagt af Indenrigs- og Socialministeriet.

3.2.2 Immaterielle anlægsarbejder

Afskrivningsgrundlaget for immaterielle anlægsaktiver fastsættes ved aktiveringstidspunktet som kostprisen. For immaterielle anlægsaktiver anvendes maksimalt en afskrivningsperiode på 10 år.

3.2.3 Omsætningsaktiver

Der afskrives ikke på omsætningsaktiver, men der kan nedskrives efter konkret vurdering.

Varebeholdninger

Region Midtjylland aktiverer varebeholdninger, når den samlede kostpris er over 500.000 kr. Værdien er opgjort på balancetidspunktet efter FIFO princippet ("First In - First Out").

Grunde og bygninger til videresalg

Grunde og bygninger til videresalg skal måles til kostprisen tillagt eventuelle omkostninger.

Tilgodehavender

Tilgodehavender, herunder udlån, optages til nominel værdi med fradrag af hensættelser til imødegåelse af eventuelle tabsrisici.

3.2.4 Øvrige finansielle aktiver

Øvrige finansielle aktiver, eks. aktier, obligationer mv. optages til kursværdi ultimo regnskabsåret.

3.2.5 Passiver

Gæld/forpligtelser

Pensionsforpligtelser

Pensionsforpligtelser, der ikke er forsikringsmæssigt afdækket, er optaget i balancen. Den uafdækkede pensionsforpligtelse opgøres aktuarmæssigt hvert år.

Opgørelserne er baseret på data indeholdt i Region Midtjyllands lønsystem udtrukket ultimo regnskabsåret. Data kvalitetssikres stikprøvevis af HR-afdelingen.

Ved beregningen er det forudsat, at alle tjenestemænd går på alderspension ved 62 år. Tjenestemænd, som er ældre end 62 år, forudsættes i opgørelsen at gå på pension fra den 1. i måneden efter førstkommande fødselsdag.

Kortfristet gæld

I henhold til Budget- og regnskabssystemet for regioner skal der fra 2008 ske hensættelse i regnskabet af regionens feriepengeforpligtelse ved årets udgang. Feriepengeforpligtelsen beregnes af Silkeborg Data.

Finansielle gældsforpligtigelser

Kortfristet gæld til pengeinstitutter modregnes i regnskabsposten likvide beholdninger.

Langfristet gæld til realkreditinstitutter og andre kreditinstitutter, optages under balanceposten langfristet gæld med restgælden på balancetidspunktet.

Leasinggæld

Ved beregning af nutidsværdien af fremtidige leasingydelse anvendes den interne rente i leasingkontrakten som diskonteringsfaktor, såfremt denne er tilgængelig. Er den interne rente ikke tilgængelig, anvendes Region Midtjyllands lånerente.

Den kapitaliserede restleasingforpligtelse er indregnet i balancen som en gældsforpligtelse, mens leasingydelsens rentedel indregnes over kontraktens løbetid i den fremtidige resultatopgørelse. Det bemærkes, at finansielt leasede aktiver afskrives efter levetiden på den pågældende type aktiver og ikke efter leasingperiodens længde.

Eventualforpligtelser

Eventualforpligtelser og andre typer af forpligtigelser indregnes ikke i balancen. Sådanne forpligtelser anføres i regnskabets fortegnelse over eventualforpligtelser. For garantier mv., hvor det forventes, at der kan opstå tabsrisici, tilføjes der bemærkninger om dette i tilknytningen til forpligtelsen.

3.2.6 Procedurer for indberetning af oplysninger til det omkostningsbaserede regnskab

Koncernøkonomi varetager overordnet udmeldingen af retningslinjerne for kvalitetssikringen af regionens balanceposter. Ansvar for indberetning og kvalitetssikring af oplysninger til brug for regnskabsaflæggelsen påhviler såvel decentrale enheder som stabsenheder.

Til og afgang af anlægsaktiver, samt indgåelse af leasingaftaler, indberettes løbende til Koncernøkonomi efter nærmere fastsatte procedurer.

HR leverer oplysninger til brug for udregning af den aktuarmæssige værdi vedrørende pensionsforpligtelsen. Kvalitetssikring af oplysningerne sker hos HR i samarbejde med Koncernøkonomi.

4. Ikrafttrædelse og opdatering

Anvendt regnskabspraksis er godkendt den 12. december 2007. Bilaget opdateres løbende i det omfang, det er nødvendigt som følge af ændret lovgivning eller lignende. Der skal ske en vurdering af behovet for opdateringer og præciseringer mv. mindst én gang om året.

Bilaget er senest godkendt af Regionsrådet den 23. september 2009.

Bent Hansen

Bo Johansen

Bilag

Region Midtjylland har fastlagt nedenstående levetider/afskrivningsperioder for de fysiske aktiver

- 01 Bygninger
 - Administrationsbygninger (Regionshuse o.lign.): 50 år
 - Hospitaler: 30 år
 - Institutioner (opholdssteder mv.): 30 år
 - Lagerbygninger, garageanlæg, værksteder: 30 år
 - Beboelseshuse: 30 år

- 02 Tekniske anlæg, maskiner, større specialudstyr, transportmidler og hospitalsudstyr
 - Tekniske installationer (varme, el mv.), klima- og ventilationsanlæg, elevatorer: 30 år
 - Skibe: 25 år
 - Nødgeneratoranlæg: 20 år
 - Tyverianlæg og brandalarmeringsanlæg: 10 år
 - Procesanlæg/procesvarmeudstyr: 10 år
 - Væksthusudstyr 10 år
 - Specialudstyr/indretning i storkøkkener, vaskerier, beskyttede værksteder mv. (køle- og fryseskab mv.): 10 år
 - Værkstedsudstyr/-materiel (svejsere, kompressorer mv.): 8 år
 - Trykkeriudstyr: 7 år
 - Transportanlæg, bearbejdningsmaskiner/udstyr: 5 år
 - Diverse rengøringsmaskiner (tørretumblere, vaskemaskiner, instrumentopvaskemaskiner, bækkenvasker, skuremaskiner mv.): 5 år
 - Større entreprenørmateriel (sneplove mv.): 5 år
 - Mindre entreprenørmateriel (Truck, kran mv.): 5 år
 - Større transportmidler over 3,5 t (lastbiler og busser mv.): 5 år
 - Mindre transportmidler under 3,5 t (personbiler, minibus, varevogne, ladvogne): 5 år
 - Traktor: 5 år
 - Hospitalsapparatur og -udstyr, som f.eks.: 10 år
 - Defibrillatorer
 - Dialyseapparatur

- Hospitalsapparatur og -udstyr, som f.eks.: 7 år
 - EKG- og EEG-udstyr
 - Gammakameraer
 - Udstyr til hørediagnostik
 - MR-scannere
 - Laboratorieudstyr
 - Røntgenudstyr
 - Ultralydsudstyr
 - Autoklaver
 - Overvågningsudstyr
 - Infusionspumper
 - Laserudstyr
 - Respiratorer
 - Udstyr til sygegymnastik
 - Diatermiudstyr

- Hospitalsapparat og -udstyr, som f.eks.: 5 år
 - Arbejdsstationer til billeddiagnostik
 - Syregaskoncentratorer
 - Telemedicinudstyr
 - Oxygenkoncentrator
 - Operationslamper og operationslejer
 - Ambulance-EKG
 - Udstyr til fjernstyret mikroskopi og endoskopi
 - Endoskopiudstyr
 - Digitaliseret informations- og billedsystem

- 03 Inventar, IT-udstyr mv.
 - Store musikinstrumenter (f.eks. flygler): 30 år
 - Kommunikationsudstyr i bygninger (telefonanlæg, personsøgere, samtaleanlæg, antenneanlæg mv.): 10 år
 - Inventar: 5 år
 - AV-udstyr (TV, video, radio mv.): 5 år
 - Netværksudstyr og større computere: 5 år
 - Servere (større): 3 år